

Tilburg, 11 augustus 2026

Aan Provincie Noord-Brabant
T.a.v. Provinciale Staten Noord-Brabant
Brabantlaan 1
5216 TV 's-Hertogenbosch

Brabantse Milieufederatie

Heuvelring 92
5038 CL Tilburg

bmf@brabantsemilieufederatie.nl
www.brabantsemilieufederatie.nl
013-535 62 25

NL22 TRIO 0212 4972 51
KvK 41095498

Kenmerk NL 33.00-2558-fd
Betreft Bijdrage Statendebat 14 augustus 2026 namens [Brabants Landschap](#), [Vereniging Natuurmonumenten](#) en de [Brabantse Milieufederatie](#)

Laat Brabantse natuur niet voorgoed verloren gaan!

Beste Statenleden,

Door alle emoties die worden geuit in aanloop naar het Statendebat op 14 augustus, zou je bijna vergeten waar het eigenlijk over zou moeten gaan: het vinden van een duurzame oplossing voor de stikstofcrisis. De natuur in Brabant staat er heel slecht voor en iedere dag dat er niet wordt ingegrepen, gaat de afbraak door. Jaar na jaar na jaar.

Natuurherstel heeft onvoldoende effect zolang er niets wordt gedaan aan het terugdringen van stikstofbronnen. Daar moet iedere sector aan meewerken: de industrie, de luchtvaart én de landbouw.

Hoe staat het ervoor met de natuur?

Eerder dit jaar werden door de provincie Noord-Brabant nieuwe stikstofcijfers van het RIVM gepubliceerd¹. Uit deze cijfers blijkt dat in 2023 bijvoorbeeld de Deurnsche-, Maria- en Groote Peel extreem overbelast waren: 100% van de oppervlakte was overbelast met stikstofdepositie. De Groote Peel kreeg zelfs meer dan 2 keer zoveel stikstof te verduren als wat ze kan verdragen (de Kritische Depositie Waarde). Van de Kampina is 88% van de oppervlakte overbelast. Het gevolg: de bodem verzuurt en verliest noodzakelijke mineralen, de gebieden raken overwoekerd met snelgroeiende grassen en kruiden en dieren en planten sterven uit.

De gepubliceerde stikstofcijfers geven ook een prognose: hoe ziet het er in 2030 dankzij huidig beleid uit? Daaruit blijkt dat dan nog steeds 94% van de Deurnsche- en Mariapeel en 100% van Groote Peel overbelast is. Net als 68% van de Kampina. Het gevolg: het verzuren, overwoekeren en uitsterven gaat door.

Wat is er gebeurd?

Het stikstofprobleem in Nederland bestaat al decennia. In 2001 werd er landelijk beleid opgesteld om in 2010 op gemiddeld maximaal 1.550 mol depositie per hectare uit te komen.² Ruim 16 jaar later, in 2017, deed het

¹ <https://www.brabant.nl/actueel/nieuws/nieuwe-stikstofcijfers-noord-brabant/>

² <https://www.clo.nl/indicatoren/nl018903-stikstofdepositie-landelijk-beeld-2001>

Brabantse bestuur een eerste poging om in te grijpen in de stijgende stikstofuitstoot in de landbouw³, maar daarmee kon niet worden voorkomen dat de afbraak van de natuur verder ging. Want in oktober 2025 constateert de provincie dat 'een groot deel van de veehouders nog geen stappen heeft ondernomen om hun verouderde stallen aan te pakken'.⁴

Vanaf 1 maart 2023 zit Brabant bovendien op slot: sindsdien verleent de provincie geen vergunningen meer aan projecten die leiden tot extra stikstofuitstoot op Natura 2000-gebieden. Maar daarmee is het tij nog niet gekeerd. Nieuwe activiteiten en extra uitstoot worden tegengehouden, maar bestaande activiteiten en de daarbij behorende uitstoot blijven in stand. Er is geen beleid opgesteld om die bestaande uitstoot terug te brengen. Dus kunnen er ook geen nieuwe activiteiten doorgaan. Deze patstelling duurt voort totdat de uitstoot fors teruggebracht is.

U bent aan zet!

Omdat er decennialang te weinig is gedaan om de natuur te beschermen, is het nu zover gekomen dat de provincie door een gerechtelijke uitspraak gedwongen wordt in te grijpen. Dat concludeert ook de minister.⁵ Ruim 7 jaar na de PAS-uitspraak van de Raad van State ligt er nog steeds geen beleid waarmee we de stikstofdoelen gaan halen. Zolang dat beleid er niet is, blijven ondernemers kwetsbaar voor handhavings- en intrekkingverzoeken.

Wij hadden liever gezien dat de huidige situatie niet was ontstaan. Dat rechterlijke uitspraken niet nodig zouden zijn om de overheid aan te sporen om stappen te zetten. Omdat de overheid zelf beleid had gemaakt waarmee voldoende stikstofreductie wordt behaald binnen de gestelde deadlines. Beleid dat zich niet enkel focust op de agrarische sector, maar de last eerlijk verdeelt over alle sectoren die bijdragen aan de uitstoot. Beleid dat dus ook de industrie en de luchtvaart aanzet tot een evenredige bijdrage. En beleid dat op tijd de boeren helpt bij de benodigde verduurzaming en extensivering van hun bedrijfsvoering. Want dat er in de verschillende sectoren verduurzaamd moet worden, is voor iedereen wel duidelijk.

Beste Statenleden, u kunt voorkomen dat de situatie waarover u op 14 augustus debatteert, zich in de toekomst opnieuw kan voordoen. Door nu in te zetten op juridisch houdbaar stikstofbeleid.

Herstel van de Brabantse natuur; daar zijn we allemaal samen verantwoordelijk voor. Vandaar onze oproep: laat Brabantse natuur niet voorgoed verloren gaan!

Wij wensen u een constructief debat toe.

Met duurzame groet,

Brabantse Milieufederatie, mede namens [Brabants Landschap](#) en [Vereniging Natuurmonumenten](#)

<<handtekening>>

Femke Dingemans

directeur-bestuurder Brabantse Milieufederatie

³ https://www.brabant.nl/publish/pages/13577/pas-noord-brabant-achtergronddocument-11102017_1.pdf en https://www.brabant.nl/publish/pages/13577/pas-noord-brabant-factsheet-oktober-2017_1.pdf

⁴ <https://www.brabant.nl/actueel/nieuws/brabant-openhouden-nieuwe-stikstofaanpak-veehouderijen/>

⁵ <https://www.bd.nl/eindhoven/vijf-pluimveebedrijven-in-brabant-moeten-dicht-door-stikstofuitstoot-minister-wijst-naar-jarenlang-stilzitten-a2250284/>